

MAŠTAL' PRE HOVÄDZÍ DOBYTOK – PRÍSTAVBA LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

vypracované pre účely zisťovacieho konania podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v znení neskorších úprav.

Vypracoval:

Ing. Jaroslav Cehula

EKOS – Ekologické služby, Poprad

december 2015

OBSAH:

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	3
1.1 NÁZOV	3
1.2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	3
1.3 SÍDLO	3
1.4 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA	3
1.5 KONTAKTNÁ OSOBA A MIESTO KONZULTÁCIE	3
II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI.....	4
3.1 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
3.2 PREHLADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
3.3 STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY A ÚDAJOV O VÝSTUPOCH.	5
3.4 PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI A RIZIKÁ HAVÁRIÍ.	9
3.5 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV.	9
3.6 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.	10
3.7 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ.....	10
Geomorfologické pomery	10
Geologická stavba	10
Pôdne pomery.....	11
Klimatické pomery.....	11
Vodstvo	11
Flóra.....	13
Fauna.....	15
Biotopy	17
Ochrana prírody	17
Územný systém ekologickej stability	19
Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	20
IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH	23
V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE.....	26
VI. PRÍLOHY	28
VII. DÁTUM SPRACOVANIA.....	29
VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA	29
IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	29

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1.1 NÁZOV

Poľnohospodárske podielnícke družstvo Liptovská Teplička

1.2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

00 695 505

1.3 SÍDLO

566

059 40 Liptovská Teplička

1.4 OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA

Anna Glejdurová - predseda predstavenstva

tel.: 0905414250

e-mail: glejdurova.anna@centrum.sk

1.5 KONTAKTNÁ OSOBA A MIESTO KONZULTÁCIE

Za navrhovateľa:

Ing. Stanislav Michalica

PPD Liptovská Teplička č. 566

059 40 Liptovská Teplička

mobil: 0905 883 307

tel: 052 789 3243

e-mail: ppdteplicka@orangemail.sk

Za spracovateľa

oznámenia:

Ing. Jaroslav Cehula

EKOS – Ekologické služby

Karpatská 3314/7, 058 01 Poprad

tel. 052/7728840, tel./fax. 052/7884341, mobil: 0903 626123

e-mail: ekos_cehula@stonline.sk

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

MAŠTAL' PRE HOVÄDZÍ DOBYTOK – PRÍSTAVBA LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

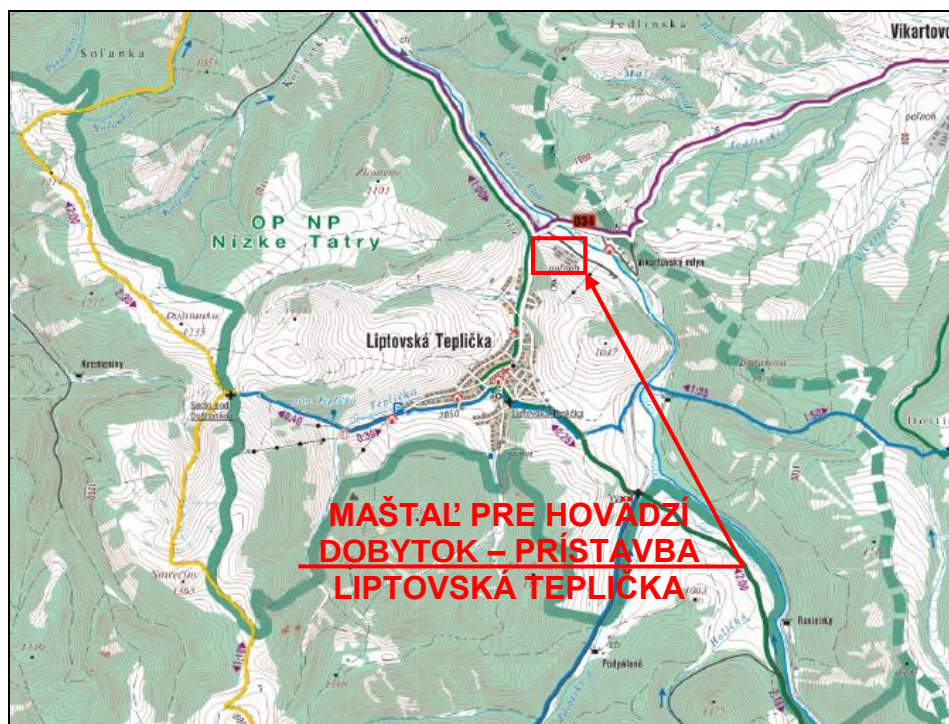
3.1 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Navrhovaná zmena sa bude realizovať v jestvujúcom areáli hospodárskeho dvora PPD v Liptovskej Tepličke.

Umiestnenie

Kraj:	Prešovský samosprávny kraj
Okres:	Poprad
Obec:	Liptovská Teplička
Katastrálne územie:	Liptovská Teplička
Parcelné číslo:	kravín - KN-C 2008 (zastavané plochy) a dvor - KN-C 2010/1 (zastavané plochy)

3.2 PREHL'ADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Obr.1 Mapa širšieho územia s vyznačením lokality zámeru

3.3 STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY A ÚDAJOV O VÝSTUPOCH.

Súčasný stav

Poľnohospodárske družstvo v Liptovskej Tepličke bolo založené až v roku 1975 a bolo pričlenené k JRD Štrba. Od roku 1991 družstvo hospodári samostatne a po transformácii bolo premenované na Poľnohospodárske podielnícke družstvo Liptovská Teplička. Od roku 1991 družstvo hospodári v systéme ekologického poľnohospodárstva.

V živočíšnej výrobe je družstvo zamerané na chov hovädzieho dobytká plemena limousin a chov oviec plemena zušľachtená valaška. Časť stáda je chovaná na mäso, časť na produkciu mlieka. Pre zabezpečenie kŕmenia si PPD vyrába krmoviny vo vlastnej réžii. Nakupujú sa len kŕmne premixy pre bahniace sa ovce a jahňatá a tiež minerálne lizy a kŕmna soľ. Družstvo má vybudovanú malú mliekareň, v ktorej je spracovávaná celá produkcia ovčieho mlieka a vlastný bitúnok na porážku hovädzieho dobytká a oviec

Hospodárske zvieratá sú ustajnené v týchto objektoch:

1. Maštal' pre hovädzí dobytok (OMD) - projektovaná kapacita 110 ks kráv s teľatami.
2. Maštal' pre hovädzí dobytok (je predmetom navrhovanej zmeny) - projektovaná kapacita 116 ks dobytká v rôznych vekových kategóriách.
3. Ovčín - projektovaná kapacita 600 ks dojných oviec.

Technológia chovu:

Hovädzí dobytok je ustajnený na hlbokkej narastajúcej podstielke, hnoj sa z ležoviska odstraňuje 2 - 3 x počas ustajňovacej sezóny. Kŕmny stôl nie je podstielaný a vyhrňuje sa 1x denne najčastejšie pred ranným kŕmením. Ovčín je podstielaný celý a hnoj sa vyváža 3 - 4 x v priebehu roka. V súčasnosti je na hospodárskom dvore ustajnených 383 ks hovädzieho dobytká a 676 ks oviec.

Navrhovaný stav – popis zmien:

Navrhovaná zmena spočíva v optimalizácii a modernizácii chovu hovädzieho dobytká a to rekonštrukciou a dostavbou jestvujúceho kravína na hospodárskom dvore v Liptovskej Tepličke. Realizáciou navrhovanej zmeny sa zväčší doterajšia ležisková plocha objektu maštale pre hovädzí dobytok zo súčasných 403 m² na plochu 992 m² a zároveň dôjde k zväčšeniu plochy krmiska. Celková kapacita chovu sa nezmení. Navrhovanou zmenou sa iba vytvorí priestor pre pohodlné ustajnenie a zabezpečenie welfare chovaných zvierat.

Stavebno-technické riešenie:

Objekt kravína bol vybudovaný v 70-tych rokoch. Objekt je založený na železobetónových základových pásoch s obvodovým čiastočne murovaným

systémom a oceľovým obvodovým plášťom kotvenom na skeletovom oceľovom systéme s oceľovými nosnými stĺpmi. Strešná konštrukcia je riešená ako sedlová strecha pokrytá vlnitou tabuľovou zinkovanou krytinou.

V rámci navrhovanej zmeny budú realizované tieto stavebné úpravy a technologické zmeny:

1. Vybudovanie prístavby – rozšírenie kravína – ide o prístavbu k existujúcemu objektu. Prístavba je konštrukčne riešená obdobne k hlavnej stavbe. Prístavba o rozmeroch cca 58 x 18,4 m nadväzuje na severozápadnú štítovú stenu a je riešená ako oceľová montovaná hala. Prístavba o rozmeroch cca 56 x 7,5 m nadväzuje na severovýchodnú obvodovú stenu a je riešená z polotrámov kotvených do existujúcich stĺpov. Prístavba bude založená na betónových základových pátkách a základových pásoch.
2. Nové technologické vybavenie kravína – priestor kravína bude priečne rozdelený na kŕmny stôl, krmisko a ležiská rozdelené zábranami na koterce. Ustajnenie bude voľné v podstielaných kotercoch. Napájanie bude zabezpečené nerezovými napájačkami. Na konci objektu bude zastrešená hnojná koncovka.

ÚDAJE O CELKOVEJ KAPACITE ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Hospodársky dvor Liptovská Teplička	Súčasný stav	Navrhovaný stav
Počet chovných objektov	3	3
Plocha ležoviska		
Maštal' pre hovädzí dobytok (OMD)	812 m ²	812 m ²
Maštal' pre hovädzí dobytok	403 m ²	992 m ²
SPOLU:	1.215 m²	1.804 m²
Ovčín	794 m ²	794 m ²
Chovné kapacity - prepočet na VDJ*:		
Kravy bez trhovej produkcie	155	155
Teľatá do 6 mesiacov	11	11
Jalovice od 6 mesiacov do 2 rokov	47,4	47,4
Chovné jalovice (teľné)	35	35
Býčky vo výkrme	59	59
SPOLU:	307,4	307,4

*VDJ – veľká dobyčcia jednotka

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VSTUPOCH

	Súčasný stav	Nový stav
Záber pôdy	Maštal' pre hovädzí dobytok zaberá plochu 671,5 m ² a spevnené plochy 1.033 m ² .	Prístavbou k objektu maštale dôjde k zväčšeniu záberu pozemkov kategorizovaných ako zastavané plochy. Plocha maštale po realizácii zámeru bude 2.177 m ² . Celková plocha areálu hospodárskeho dvora sa nezmení.
Spotreba surovín	Krmivá pre chov hospodárskych zvierat sú získavané z vlastnej poľnohospodárskej činnosti.	Realizácia navrhovanej zmeny si nevyžiada dovoz surovín. Počty chovaných zvierat sa nezmenia, preto navrhovaná zmena nebude mať vplyv na potrebu krmív.
Spotreba energií a vody	<u>Potreba elektrickej energie:</u> Hospodársky dvor má vlastnú trafostanicu. V maštaliach je elektrická energia používaná na osvetlenie priestorov a na ohrev napájačiek počas trvalých mrazov v zimných mesiacoch. V ovčíne je elektrická energia spotrebúvaná okrem osvetlenia a ohrevu napájačiek aj na pohon dojárne a na chladenie a spracovanie ovčieho mlieka na výroby. Priemerná ročná spotreba elektrickej energie v rámci hospodárskeho dvora je cca 60 000 kWh. Táto spotreba zahŕňa aj spotrebu administratívnej budovy, dielne a sociálnych priestorov pre zamestnancov. <u>Potreba plynu:</u> <u>Potreba vody:</u> Potreba vody pre chov HD predstavuje v priemere cca	<u>Potreba elektrickej energie:</u> Realizácia navrhovanej zmeny významne neovplyvní potrebu elektrickej energie. Elektrická energia bude v zrekonštruovanom kravíne slúžiť len na zabezpečenie osvetlenia objektu, preto očakávame iba malé zvýšenie jej spotreby. <u>Potreba plynu:</u> Realizácia navrhovanej zmeny si nevyžaduje dodávku plynu. <u>Potreba vody:</u> Realizáciou navrhovanej zmeny nedôjde k zvýšeniu potreby vody.

	10 l na teľa a deň, 70 l na kravu a deň a cca 1,5 l na ovcu a deň. Priemerná ročná spotreba vody na hospodárskom dvore je cca 2.750 m³ vody. Spotreba počas zimy, keď sú ustajnené všetky kategórie zvierat je cca 20 m³/deň. Počas leta je spotreba cca 3m³/deň. Dodávka vody je zabezpečená z verejnej vodovodnej siete.	Potreba vody bude naďalej zabezpečovaná z verejného vodovodu.
--	---	---

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VÝSTUPOCH:

	Súčasný stav	Nový stav
Emisie do ovzdušia	Prevádzka farmy je stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia.	Pri realizácii navrhovanej zmeny dôjde pri stavebnej činnosti k málo významnému nárastu množstiev emisií do ovzdušia. Celkové emisie do ovzdušia z chovu hospodárskych zvierat sa počas prevádzky nezmenia, nakoľko nedôjde k zmene počtu chovaných zvierat iba k zväčšeniu chovnej plochy.
Emisie do vôd	Maštal' OMD a maštal' pre hovädzí dobytok majú odkanalizované hnojné koncovky. Z týchto koncoviek steká prevažne dažďová voda do žump, ktoré sa vyvážajú podľa potreby. Dojareň, výrobná syrov a bitúnok sú napojené spolu s administratívnou budovou na žumpu odkiaľ sa odpadová voda vyváža do ČOV v Liptovskej Tepličke.	Hovädzí dobytok a ovce sú chované na hlbokkej podstielke. Tekuté exkrementy nie sú odkanalizované, ale sú súčasťou maštalného hnoja. Množstvá produkovaných odpadových vôd z hnojnej koncovky sa znížia nakoľko dôjde k prestrešeniu tejto časti objektu, čo obmedzí množstvo dažďových vôd vnikajúcich do tejto časti stavby.
Produkcia odpadov		Počas realizácie navrhovanej zmeny dôjde k produkcii odpadov zo stavebnej činnosti. Predpokladáme tiež vznik menšieho množstva odpadov z búracích prác pri rekonštrukcii kravína.

		Odpad kat. č. 15 01 01- Obaly z papiera a lepenky Odpad kat. č. 15 01 02 - Obaly z plastov Odpad kat. č. 15 01 05 - Kompozitné obaly Odpad kat. č. 15 01 06 - Zmiešané obaly Odpad kat. č. 15 01 10 - Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami Odpad kat. č. 17 01 07- Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc keramiky iné ako uvedené v 17 01 06 Odpad kat. č. 17 02 03 - Plasty Odpad kat. č. 17 04 05- Železo a oceľ Odpad kat. č. 17 04 11- Káble iné ako uvedené v 17 04 10 Odpad kat. č. 17 05 06 - Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05 Odpad kat. č. 17 09 04- Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03 Odpad kat. č. 20 03 01- Zmesový komunálny odpad Počas prevádzky navrhovanej zmeny bude množstvo a druhy produkovaných odpadov bez významnejších zmien oproti súčasnému stavu.
--	--	--

3.4 PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI A RIZIKÁ HAVÁRIÍ.

Navrhovaná zmena nenadväzuje na iné plánované alebo realizované činnosti v území. Svojim charakterom zámer nepredstavuje zvýšené riziko vzniku havárií v území.

3.5 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV.

Stavebné povolenie, podľa § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších zmien.

3.6 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.

Vplyvy zámeru nepresahujú štátnu hranicu Slovenskej republiky.

3.7 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (E. Mazúr, M. Lukniš) patrí dotknuté územie k celku Nízke Tatry, podcelku Kráľovohoľské Tatry, časť Teplická kotlina.

Reliéf dotknutého územia je pestrý. Strieda sa tu plochejší neogénny reliéf s montánnym reliéfom Kráľovohoľských Tatier a s pestrejším reliéfom na tatridnom a veporidnom mezozoiku.

Geologická stavba

Nízke Tatry predstavujú mohutnú popaleogénnu megaantiklinálu, vytvorenú z kryštallického jadra, na ktorom je uložený mezozoický obal, a to vo forme autochtónnych obalových sérií a vo forme krížňanského a chočského príkrovu.

Kryštallické jadro je vytvorené z kryštalínika krakľovského a kráľovohoľského pásma. Na ich zložení sa podieľajú granitoidné horniny a kryštallické bridlice, pozostávajúce prevažne z pararúl, migmatitov a amfibolitov.

Obalové série, ktoré geneticky i tektonicky sú späté s kryštallickým jadrom tvorí séria Veľkého Boku. Ide o štruktúru ležiacu v podloží melafýrovej série na horninách krakľovského kryštalínika. V nadloží spodnotriasového súvrstvia sú strednotriasové a vrchnotriasové dolomity, ktoré majú na niektorých miestach veľkú hrúbku. Najvrchnejšiu časť triasu tvorí keuper, vyšší lias, dogger a malm.

V nadloží série Veľkého Boku leží Chočský príkrov. Začína melafýrovou sériou. Styk je výrazne tektonický. Chočský príkrov tvoria tri, tektonickými plochami navzájom oddelené čiastkové tektonické jednotky. V spodnej sú zastúpené najmä horniny melafýrovej série, menej čiernovážskej série. Na stavbe strednej sa zúčastňujú najmä triasové horniny čiernovážskej série a vrchnú tvorí stredný až vrchný trias bielovážskej série.

Chočský príkrov sa na severe ponára pod vnútrokarpatský paleogén Liptovskej a Popradskej kotliny.

Z hľadiska výskytu kvartérnych útvarov sú pre Kráľovohoľské Tatry charakteristické najmä nesúvislé stráňové a podsvahové sedimenty, ktorých hrúbka len zriedka prevyšuje 10m.

Geodynamické javy

Tektonické pomery širšieho záujmového územia sú zložité. Ide o systém okrajových zlomov výplne kotliny smeru V - Z, ZSZ - VJV, resp. až SZ – JV, ale aj regionálne zlomy smeru SZ – JV, ktoré majú značný hĺbkový dosah, ale aj značnú dĺžku. Priamo v mieste zámeru sa nenachádzajú žiadne zlomy a tektonické línie vyššieho rádu.

Z hľadiska seizmicity v zmysle STN 73 0036 seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií sa hodnotené územie nachádza v oblasti maximálnych pozorovaných intenzít 6 ° MSK-64.

V hodnotenom území nie sú evidované významnejšie zdroje znečistenia horninového prostredia.

Ložiskové pomery

V dotknutom území sa ložiská nerastných surovín nevyskytujú.

Pôdne pomery

Z pôdno-ekologického hľadiska majú v širšom území najväčšie zastúpenie hnedé lesné pôdy mezotrofné (kambizeme typické nasýtené), menej hnedé lesné pôdy oligotrofné (kambizeme typické kyslé) a hnedé lesné pôdy rendzinové (kambizeme rendzinové). Na karbonátových substrátoch prevažujú rendziny (vylúhované, typické litické) a pararendziny. Rankre sú prímiesovým pôdnym typom. Nad hornou hranicou lesa sú hojné podzoly (typické, organozemné, kambizemné) i silikátové litozeme.

Klimatické pomery

Podstatná časť územia patrí klimaticky do mierne chladnej oblasti (hlavný hrebeň Nízkych Tatier patrí do chladnej až studenej horskej oblasti). Teplota vzduchu klesá s nadmorskou výškou. V dlhodobom priemere je priemerná ročná teplota vzduchu v podhorí Nízkych Tatier 5 – 6 °C, uprostred pohoria 2 – 4°C a na hrebeňoch klesá na 0 °C.

Zrážky sú v území rozložené nerovnomerne, pribúdajú od severu k juhu v zhode s geomorfologickými pomermi. Dlhodobý priemerný ročný úhrn zrážok v Liptovskej Tepličke je 812 mm. V pohorí narastá až na 1 182 mm. Maximum zrážok padne vo vegetačnom období, v mesiacoch máj až august. Dôležitým znakom klímy je snehová pokrývka, pretože rozhodujúcou mierou ovplyvňuje odtokový režim tokov, najmä v jarnom období. Na okraji pohoria sa snehová pokrývka objavuje v priebehu novembra a mizne začiatkom apríla, avšak smerom k hrebeňu Nízkych Tatier trvá až do konca apríla.

Vodstvo

Povrchové vody

Kráľovohoľský masív má významné vodohospodárske postavenie v rámci celého Slovenska. Je pramennou oblasťou Váhu, Hornádu, Hnilca a Hrona, resp.

ním prechádza hranica troch veľkých európskych povodí - Dunaja, Tisy a Visly. Podstatná časť riešeného územia je odvodňovaná Čiernym Váhom.

Čierny Váh v tomto území predstavuje typickú bystrinu podhorského pásma s pomerne stabilizovaným štrkovým dnom a brehmi.

Maximum vodnosti tokov v priebehu roka pripadá na mesiace apríl až máj, pričom hlavným zdrojom vodnosti je topiaci sa sneh. V letných mesiacoch niekedy vznikajú podružné maximá ako dôsledok dlhotrvajúcich bohatších zrážok. Vyskytujú sa najčastejšie v júli a v auguste. Najmenej vodné mesiace sú január a február, keď sa zrážky hromadia vo forme snehovej pokrývky. Hlavným zdrojom vodnosti tokov v tomto období sú predovšetkým podzemné vody z karbonátových komplexov územia.

Základné údaje o vodnom toku:

Názov:	Čierny Váh
Číslo hydrologického poradia:	4-21-01-005
Plocha povodia:	61,30 km ²
Dlhodobý ročný prietok(1966-2010):	1,082 m ³ /s

Podzemné vody

Z hľadiska hydrogeologického členenia patrí záujmové územie do hydrogeologického rajónu MG 13 - mezozoikum série Veľkého Boku - východná časť a priľahlé kryštalikum severovýchodných svahov Nízkych Tatier. Tento rajón je súčasťou útvaru podzemných vôd SK200410KF - Útvar s dominantnými krasovo-puklinovými podzemnými vodami subrajón Váhu s čiastkovými rajónmi VH 10 a VH 20 východu Nízkych Tatier oblasti povodia rajónu MG 013 Váh. Overené zásoby podzemných vôd sú 523 l/s, z toho využívané cca 300 l/s. Ide o územie s významnými zdrojmi podzemných vôd nadregionálneho charakteru.

Najvýznamnejšie pramene oblasti sú:

Pramene Teplička - nachádzajú sa asi 500 m západne od obce. Výdatnosť prameňov sa pohybuje od 71,5 až 198,0 l/s.

Prameň Macová - nachádza sa v ľavostrannej dolinke Ždiarskeho potoka. Jeho výdatnosť je kolíše od 54,3 do 275 l/s.

Prameň Veľký Brunov - vyviera na ľavom brehu Čierneho Váhu asi 250 metrov východne od ústia doliny Veľký Brunov. Výdatnosť prameňa je od 41,5 do 203 l/s.

Prameň Malý Brunov - vyviera pri ústí doliny Malý Brunov do doliny Čierneho Váhu. Výdatnosť prameňa sa pohybuje od 42,8 do 514,7 l/s.

Pramene na nive Čierneho Váhu - medzi horárňou Rovienky po výstup toku zo série Veľkého Boku na styku s melafýrovou sériou. Najvýdatnejší z nich je prameň Rovienky (41,1 až 59,5 l/s) a prameň Pod sútokom (Čierneho Váhu a Ždiarskeho potoka - 40,7 až 151,5 l/s), na ktorých sú vybudované prepady. Ostatné tunajšie pramene majú výdatnosť do 7 l/s.

Chemické zloženie podzemných vôd:

V oblasti Liptovskej Tepličky vyskytujú dva hlavné genetické typy podzemných vôd:

1. Silikátogénne vody, ktorých hlavným procesom tvorby je hydrolytický rozklad silikátovpričom sa z nich vytesňujú väzbové kationy (Ca^{2+} , Na^+ , menej Mg^+ a K^+) za súčasného vzniku sekundárnych minerálov. Mineralizácia silikátogénnych vôd je veľmi nízka a pohybuje sa v rozmedzí 0,05 až 0,15 g/l.

2. Karbonátogénne vody, ktorých hlavným procesom formovania je rozpúšťanie karbonátov (kalciťu, príp. dolomitu), pri ktorom sa uvoľňuje Ca^{2+} , Mg^{2+} a HCO_3^- .

Flóra

Vegetácia Kráľovohoľských Tatier, t.j. aj Teplickej kotliny patrí do fytogeografickej oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), do fytogeografického obvodu flóry vysokých Karpát (*Eucarpaticum*), resp. do fytogeografického okresu Nízke Tatry.

Vývojové osudy flóry Teplickej kotliny sú späté s vývojom flóry a lesa nízkotatranského masívu. Stopy v dnešnom vegetačnom kryte zanechalo najmä striedanie teplých a studených období počas kvartéru. V bezprostrednej blízkosti tu rastú prvky teplomilné (xerothermofyty), prealpínske i deapínske.

Potenciálna vegetácia

Štruktúra potenciálnych rastlinných spoločenstiev v dotknutom území zahŕňa lesné typy oligotrofného radu a extrémne typy oligo-mezotrofného radu s kambizemami typickými a podzolovými s rankrovými pôdami a podzolmi.

Kyslé spoločenstvá

Kyslé jedľové smrečiny

Sú kyslé spoločenstvá 6. (smrekovo-bukovo-jedľového) vegetačného lesného stupňa (ďalej vls) s chladnou horskou klímou zo skupiny lesných typov (ďalej slt) *Fagetum abietino-piceosum* sup. a *Fageto-Abietum* sup.

Kyslé smrečiny

Sú spoločenstvá vysokohorských polôh v 7. vls z slt *Sorbeto- Piceetum*.

Kyslé kosodreviny

Sformované sú vplyvom chladnej až studenej horskej klímy v 8. vls z slt *Mughetum acidifilum*.

Živé spoločenstvá

Zahŕňajú lesné typy mezotrofného radu a troficky príbuzné typy oligo-mezotrofného a mezotrofne-nitrofilného radu. Výnimkou sú "živé smrečiny", ktoré podľa povahy pôdneho prostredia viac inklinujú k oligotrofnému radu. V jednotlivých vls sa vyskytujú na produkčné relatívne najbohatších subtypoch kambizemí, rankrov alebo rendzín, príp. pararendzín.

Živé jedľovo-bukové smrečiny

Sú spoločenstvá 6. vls zo skupiny lesných typov *Fageto - Abietum* sup., *Abieto-Fagetum* sup. a *Fageto-Aceretum* sup. Zastúpené sú dvoma druhmi lesných typov:

mezofilnými jedľovo-bukovými smrečinami

hydrofilnými jedľovo-bukovými smrečinami

Živé smrečiny

Sú spoločenstvá 7. vls z slt *Sorbeto-Piceetum* a *Acereto-Piceetum*.

Nitrofilné spoločenstvá

Zahŕňajú lesné typy nitrofilného radu a príbuzné typy mezotrofne - nitrofilného radu. Vyskytujú sa na dostatočne vlhkých, silne prehumusovaných a spravidla silne skeletnatých pôdach.

Sutinové javoriny

Sú spoločenstvá 6. vls z slt *Fageto-Aceretum*. Javorové smrečiny

Sú spoločenstvá 7. vls z slt *Acereto-Piceetum*. Ríbezľové kosodreviny

Sú spoločenstvá 8. vls z slt *Ribeto-Mughetum*.

Vápencové spoločenstvá

Zahŕňajú lesné typy vytvorené na karbonátových substrátoch s rozličnými subtypmi rendzín, pararendzín a kambizemí rendzinových. Ťažisko zastúpenia majú teda spoločenstvá kalcifilného radu.

Vápencové jedľovo-bukové smrečiny

Sú spoločenstvá 6. vls z slt *Fageto-Piceetum inf.* a *Fageto-Abietum sup.*

Predstavujú štruktúru dvoch druhov lesných typov:

xerofilných vápencových jedľovo-bukových smrečín

mezofilných jedľovo-bukových smrečín

Vápencové smrečiny a smrekovcové boriny

Sú spoločenstvá 6. a 7. vls z slt *Pineto- Laricetum inf. a sup.*, *Fageto-Piceetum sup.* a *Acereto- Piceetum*. Z hľadiska pôdných pomerov sa vyskytujú:

xerofilné smrekové boriny

mezofilné vápencové smrečiny

Vápencové kosodreviny

Sú spoločenstvá 8. vls z slt *Mughetum calcicolum*.

Reálna vegetácia v priamo dotknutom území

Priamo dotknutá lokalita a jej bezprostredné okolie sa nachádza v urbanizovanom prostredí s výskytom druhotnej, antropogénne podmienenej vegetácie. Je antropicky poznačené osídlením a premenou územia. V širšom okolí sa tu vyskytujú prevažne lúčne spoločenstvá, ktoré zaraďujeme k extenzívne využívaným poloprirodným mezofilným až polosuchým lúkam vo vyšších polohách až k chudobným pasienkom. Lúčne spoločenstvá patria k ovsíkovým lúkam zväzu *Arrhenatherion*. Sú to prevažne vysokosteblové až stredne vysoké, husté porasty, v ktorých dominujú mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*) a smlz pestrý (*Calamagrostis varia*). Z ostatných druhov je tu zastúpený ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), kostrava červená (*Festuca rubra*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), trojštet žltkastý (*Trisetum*

flavescens). Z dvojklíčnolistových bylín sa tu vyskytujú napríklad ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*T. repens*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), škarda dvojročná (*Crepis biennis*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare* agg.), zvonček konársky (*Campanula patula*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), púpava (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys* agg.) a ďalšie.

Lúky zväzu *Arrhenatherion elatioris* sú podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová & Valachovič 2002) zaradené do biotopu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky.

Z ohrozených druhov je tu možný výskyt orlíčka obyčajného (*Aquilegia vulgaris*), konvalinky voňavej (*Convallaria majalis*), horca krížateho (*Gentiana cruciata*) a chránenej päťprstnice obyčajnej (*Gymnadenia conopsea*).

Na zvyškoch slatin s vysokým obsahom báz a s vysokou a stabilnou hladinou podzemnej vody sa vyskytujú porasty asociácie *Caricetum davallianae*. Na okrajoch týchto slatín sa v miestach s rozkolísanou hladinou vyskytuje potenciálne ohrozený druh ostrica vláskovitá (*Carex capillaris* L.) – výskyt na svahu oproti rómskej osade a na rašeliniskách v povodí Čierneho Váhu od Víkartkovského mlyna až po Žiarsku dolinu.

V alúviu Čierneho Váhu sa vyskytujú vlhké lúky asociácie *Cirsietum rivularis* Nowiski 1937 a *Calthion*. Ide o fragmenty slatinných lúk, deväťsilových porastov a brestových porastov. V nekosených, úhorových štádiách pri Čiernom Váhu dominujú v porastoch pichliač potočný (*Cirsium rivulare*) a stavikrv hadí koreň (*Polygonum bistorta*). Z chránených druhov sa tu môže vyskytovať vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*) a prvosienka pomúčená (*Primula farinosa*).

Stromová a krovinná vegetácia sa tu vyskytuje len v okrajových polohách širšieho územia. Vo vrcholových plochách lyžiarskeho svahu sa nachádzajú náletové porasty smreka a borievky, v okolí Čierneho Váhu sú to nesúvislé brehovité porasty tvorené prevažne krovinatými a stromovitými porastmi rodu *Salix*. V človekom najviac atakovanom území sa nachádzajú aj typické ruderalne spoločenstvá.

Lesné spoločenstvá sa vyskytujú vo väčšej vzdialenosti od riešeného územia a sú tvorené prevažne monokultúrnymi smrekovými porastmi.

V priamo dotknutom území nebol zaznamenaný výskyt žiadneho z chránených, vzácných, ohrozených alebo endemických druhov.

Fauna

Fauna riešeného územia patrí do živočíšnej oblasti Západné Karpaty (vnútorný obvod, centrálny okrsok), resp. do nízkotatranského podokrsku.

Súčasný stav rozšírenia živočíchov v širšej oblasti riešeného územia je výsledkom dlhodobého pôsobenia prírodných a antropogénnych činiteľov. Boli to však predovšetkým zmeny životných podmienok v geologických dobách, ktoré

podstatne ovplyvňovali druhovú diverzitu v geobiocenózach. Tunajšiu faunu preto charakterizujú rozličné geografické prvky, z ktorých sú zastúpené najmä kozmopolitné, palearktické, európske (európsko-sibírske, boreo-alpínske, boreálne, sarmatské, sudeto-karpatské) a endemické druhy.

Kozmopolitnú zložku reprezentujú druhy vyskytujúce sa v nižších polohách. Patria k nim ektoparazity a endoparazity človeka a hospodárskych zvierat, škodcovia poľných a lesných kultúr. Sú to druhy z viacerých skupín bezstavovcov, napríklad hlístovce, roztoče, hmyz a z cicavcov napríklad myš domová.

Do holarktickej zložky patria najmä druhy rozšírené v holarktickej oblasti, teda celý rad druhov z väčšiny skupín bezstavovcov. Z cicavcov je to napríklad líška obyčajná.

Európska zložka je zastúpená mnohými druhmi bezstavovcov i stavovcov v kotlinách, dolinách a horách. Zo stavovcov je to napríklad skokan zelený, žlna zelená, mačka divá a iné.

Európsko-sibírska zložka patrí počtom druhov k početnejším zložkám. Reprezentuje ju značný počet druhov z viacerých skupín bezstavovcov. Zo stavovcov k nej patrí napríklad čerebľa obyčajná, skokan hnedý, vretenica obyčajná, tetrov obyčajný, veverica obyčajná.

Do sibírskej zložky patrí viac druhov živočíchov rozšírených najmä v lesoch, z vtákov je to napríklad jariabok hôrny a sýkorka chochlatá.

Boreálnu (severskú) zložku tvoria druhy s ťažiskom rozšírenia v geobiocenózach karpatských zmiešaných lesov a horskej tajgy. Z hmyzu je to napríklad šidlo belasé, z vtákov chochláč severský a myšiak severský, ktoré sa tu prechodne zastavujú pri migrácii.

Boreoalpínsku zložku charakterizujú druhy vyskytujúce sa vo vyšších polohách európskych a ázijských pohorí. V našom záujmovom území sú rozšírené najmä v klimaxových smrečinách pri hornej hranici lesa. Patrí k nim pomerne veľký počet druhov z viacerých skupín bezstavovcov.

Alpínsku zložku reprezentujú druhy rozšírené v alpínskom stupni európskych veľhôr. K takým druhom patria niektoré bezstavovce, avšak napríklad aj svišť vrchovský a z vtákov labtuška vrchovská.

Veľká srstnatá zver

Jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*) patrí medzi hlavné poľovné druhy zveri. Srnec obyčajný (*Capreolus capreolus*) žije v spodnej časti montánneho stupňa asi do 1000 m n.m. Vo vegetačnom období ho možno stretnúť až pri hornej hranici lesa. Sviňa divá (*Sus scrofa*) žije na úpätí Nízkych Tatier s optimom výskytu do 900 m n.m. Prechodne, avšak dosť ojedinelé vyjde až k hornej hranici lesa.

Malá srstnatá zver

Jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*) sa vyskytuje iba v najnižších polohách riešeného územia. Keďže ide o samotárske nočné zviera, nepriaznivo naň vplýva najmä motorizovaná doprava. Zajac poľný (*Lepus europaeus*) sa v celej oblasti vyskytuje vo veľmi nízkom v počte.

Veľké srstnaté dravce

V okolitých lesoch žijú prakticky všetky druhy veľkých európskych predátorov, t.j. medveď hnedý, vlk obyčajný a rys ostrovid. Zúčastňujú sa na prirodzenej selektívnej regulácii, najmä veľkých bylinožravcov, ale aj iných druhov fauny.

Vtáky

Širšie dotknuté územie je súčasťou chráneného vtáčieho územia Nízke Tatry, ktoré bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla skalného (*Aquila chrysaetos*), tetraova hoľniaka (*Tetrao tetrix*), tetraova hlucháňa (*Tetrao urogallus*), d'aťľa trojprstého (*Picoides tridactylus*), kuvika kapcavého (*Aegolius funereus*), kuvika vrabčieho (*Glaucidium passerinum*), jariabka hôrneho (*Tetrastes bonasia*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), orla kriklavého (*Aquila pomarina*), výra skalného (*Bubo bubo*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), d'aťľa bielochrbtého (*Dentrocopos leucotos*), žlny sivej (*Picus canus*), d'aťľa čierneho (*Dryocopus martius*), muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*), muchárika bieločrkého (*Ficedula albicollis*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), žltouchvosta lesného (*Phoenicurus phoenicurus*), strakoša sivého (*Lanius excubitor*), muchára sivého (*Muscicapa striata*) a lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*).

Ichtyofauna

Z lososovitých rýb sa tu pôvodne vyskytuje pstruh potočný (*Salmo trutta morpha fario*), ktorý je najvýznamnejším a prevládajúcim druhom veľkej vodnej fauny. Hustota populácie tohto druhu silne kolíše vplyvom prirodzených činiteľov - režimu jarých a letných prívalových vôd. Pstruh dúhový (*Salmo gaidneri*) nie je pôvodným druhom. Bol umelo vysadený v nižších polohách územia. Hlaváč obyčajný (*Cottus gobio*) je pôvodnou malou rybkou podtatranských potokov. Hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilops*) sa vyskytuje vzácné. Čerebľa obyčajná (*Phoxinus phoxinus*) je pôvodnou rybou tunajších tokov.

Biotopy

Realizáciou zámeru nebudú dotknuté biotopy európskeho a národného významu ani biotopy chránených druhov zvierat a rastlín.

V širšom dotknutom území možno vyčleniť tieto biotopy:

Biotopy lesnej vegetácie

- lesné remízky živných smrekových jedlín – západne a juhovýchodne od riešeného územia
- rozsiahly komplex kyslých smrečín s jedľou – východne za Čiernym Váhom

Biotopy nelesnej drevinnej vegetácie

- brehové porasty Čierneho Váhu
- menšie plochy náletových porastov, kríkov a drevín, solitéry – južne od riešeného územia

Vodné biotopy

- povrchové vody Čierneho Váhu a potoka Teplička

Travinno-bylinné biotopy

- plochy TTP

Biotopy ľudských sídiel a priemyselných a poľnohospodárskych areálov

- intravilán obce Liptovská Teplička

Širšie územie je súčasťou chránených území v ktorých je evidovaný výskyt biotopov národného a európskeho významu, genofondovo a botanicky významných lokalít ale aj výskytu vzácných taxónov.

Medzi genofondovo významné územia patrí lokalita Veľký Brunov. Územie má rozlohu takmer 30 ha. Ide o zachovalú relatívne malú, ale o to cennejšiu plochu smrekového pralesa. Siahla približne od 1 380 do 1 500 m n. m. Najzachovalejšia časť je na severozápadne orientovanom balvanitom svahu s mimoriadne vysokou pokryvnosťou machorastov. Zaujímavý rozvoľnený charakter a bohatý podrast vysokých bylín má les v severovýchodnej časti lokality. V tejto časti rastú najmohutnejšie stromy, smrek s hrúbkou až 1 m a úctyhodné jarabiny. V pralese nájdeme dva typy smrekových biotopov – vysokobylinné a čučoriedkové smrečiny.

Ako botanicky významné územie bolo identifikované územie v severovýchodnej časti Nízkyh Tatier pri obci Liptovská Teplička (kód územia SK IPA 173). Územie s rozlohou 1 330 ha tvoria prevažne travné biotopy. Ide o významnú lokalitu trvinnej vegetácie s dobre vyvinutými viacerými typmi trvinných biotopov a výskytom vzácných taxónov. Z biotopov tu bol zaznamenaný výskyt týchto biotopov:

Al1 - Alpínske trvinno-bylinné porasty na silikátovom substráte

Tr1 - Suchomilné trvinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte

Tr8a - Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte

Br6 - Brehové porasty deväťsilov

Lk1 - Nížinné a podhorské kosné lúky

Lk2 - Horské kosné lúky

Ra3a - Prechodné rašeliniská a trasoviská

Ra6 - Slatiny s vysokým obsahom báz

Ls3.6 - Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy

Ls 5.1 - Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy

Ls 5.2 - Vápnomilné bukové lesy

Ls1.4 - Horské jelšové lužné lesy

Ls 6.2 - Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Ls 9.1 - Smrekové lesy čučoriedkové

Z významných taxónov bol v širšom okolí zaznamenaný napr. výskyt zvončeka hrubokoreňový (*Campanula serrata*), jazyčnika sibírskeho (*Ligularia sibirica*), rosičky okrúhlostej (*Drosera rotundifolia*), prvosenky pomúčenej (*Primula farinosa*) atď.

Ochrana prírody

Zastavané územie obce Liptovská Teplička leží v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry a je v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny zaradené do 2. stupňa územnej ochrany.

NÁRODNÝ PARK NÍZKE TATRY bol vyhlásený roku 1978 Nariadením vlády SSR č.119/78. Jeho výmera predstavuje 72 842 ha. Je najväčším chráneným územím na Slovensku. Západnú časť národného parku tvoria Ďumbierske Tatry s najvyšším bodom Ďumbier –2043 m a východnú časť Kráľova Hoľa - 1948 m. Horský masív Kráľova Hoľa je miestom, kde pramenia 4 významné slovenské rieky – Hron, Váh, Hornád a Hnilec. Centrálna a južná časť Nízkych Tatier je žulová a rulová. Na severe sú vápence a dolomity s bohatým zastúpením krasu. Severné svahy sú strmé, s bralnatým reliéfom a ľadovcovými kotlami a početnými jaskyňami. Typická je alpská flóra s viacerými endemitmi.

Na území katastra obce sa nachádza Prírodná rezervácia Martalúžka so 4 stupňom územnej ochrany. Predmetom ochrany sú prirodzené lesné spoločenstvá a subalpínske lúky. Ide o krajinársky hodnotné územie so skalným amfiteátrom, zachovanými lesnými spoločenstvami a biotopmi vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa viažu na prirodzené lesné spoločenstvá a subalpínske lúky. PR Martalúžka je ojedinelou ukážkou prechodu lesa do hôľneho pásma vo výškovom rozpätí 250 m zvýrazňujúca krajinársku hodnotu územia. Nachádza sa vo východnej časti Nízkych Tatier, severovýchodne od Kráľovej hole.

NATURA 2000

V zmysle Smernice Rady č.92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín v rámci sústavy NATURA 2000 zasahujú do katastra obce:

Územie európskeho významu - SKUEV0310 Kráľovohoľské Tatry - navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140) a Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0).

Chránené vtáčie územie - SKCHVU018 - Nízke Tatry – navrhovaného za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: orla skalného, tetra holniaka, tetra hlucháňa, ďatľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, bociana čierneho, orla krikľavého, výra skalného, včelára lesného, ďatľa bieločrptého, žlny sivej, ďatľa čierneho, muchárika červenohrdlého, muchárika bieločrptého, prepelice poľnej, žltouchvosta lesného, strakoša sivého, muchára sivého, leľka lesného a zabezpečenie podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených systémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre udržanie a zlepšenie ekologickej stability krajiny a životného prostredia človeka. Základ tohto

systému tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Prvky nadregionálneho významu

- Jadrové územie európskeho významu (Kráľovohoľské Tatry)
- Pufračná zóna jadrového územia európskeho významu (Kráľovohoľské Tatry)
- Prechodná zóna jadrového územia európskeho významu (Kráľovohoľské Tatry)

Prvky regionálneho významu

- Ekologický koridor pozdĺž vodného toku Čierny Váh

Prvky miestneho významu

- Jadrové územia – lesné remízky, lesné komplexy
- Hydricko-terestrické koridory pozdĺž vodných tokov Ždiarsky potok a Čierny Váh

Územia rozvoja prírodných prvkov

- terasové polia
- skupiny stromov

Ostatné prvky

- stromová vegetácia s izolačno-hygienickou funkciou

Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

Zámer je situovaný v intraviláne obce Liptovská Teplička. Obec leží pod severnými svahmi Kráľovej hole obklopená Liptovskými hoľami, Nízkymi a Vysokými Tatrami, v blízkosti prameňa Čierneho Váhu. Liptovská Teplička leží na rozhraní dvoch národných parkov NAPANTU a TANAPU v nadmorskej výške 920 m.

Obec je doložená z roku 1634 ako Teplicska, neskôr ako Teplička (1773), Liptovská Teplička (1927); maďarsky Teplicska. Liptovská Teplička vznikla usadením goralského obyvateľstva z Hornej Oravy. Patrila panstvu Liptovský Hrádok. V roku 1715 mala 22 daňovníkov a v roku 1720 mala 17 daňovníkov. V roku 1784 mala 131 domov a 1176 obyvateľov, v roku 1828 mala 144 domov a 1221 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, dobytkárstvom, chovom oviec, prácou v lesoch, pltníctvom a niektorí garbiarstvom. Mali právo poľovať na divú zver a loviť ryby na základe tzv. šoltýskeho práva. Neskôr klčovali lesy a takto získané pozemky používali ako pastviny a ako ornú pôdu. Po roku 1918 tu bolo vysťahovalectvo. Obec si zachovala poľnohospodársky a pasienkarský charakter.

V roku 2012 žilo podľa demografických štatistických údajov na katastrálnom území obce Liptovská Teplička 2 428 obyvateľov. Z hľadiska vekovej štruktúry pretrváva celkovo priaznivý stav. Hustota obyvateľstva v roku 2012 dosahovala na km² 24,66 obyvateľov.

Obec možno charakterizovať ako polyfunkčné sídlo s kumuláciou obytnej, výrobnjej, rekreačnej, prírodno-ochrannej, poľnohospodárskej a lesohospodárskej funkcie.

Ekonomické aktivity a zamestnanosť

Časť obyvateľov je zamestnaná priamo v obci (výroba, obchody a služby). Prevažná časť ekonomicky aktívnych ľudí dochádza za prácou do Popradu, Svitú a Matejoviec.

Infraštruktúra

Obec má vybudovanú základnú infraštruktúru. Do veľkej miery, je však obyvateľstvo viazané aj na vybavenosť blízkeho okresného mesta, prípadne centier práce.

Nadradený skelet cestnej dopravnej infraštruktúry je zo severu a severovýchodu reprezentovaný spoločným koridorom diaľnice D1a cesty I/18, E50. Obec je dopravne napojená cestou III/018147 Štrba - Liptovská Teplička a cestou III/06716 Liptovská Teplička - Hranovnica.

V obci je vybudovaný verejný vodovod a verejná kanalizácia. Zásobovanie obce vodou je z prameňa „Liptovská Teplička“. Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť na odvod splaškových odpadových vôd a ČOV.

Na elektrickú energiu je obec napojená z existujúceho vzdušného vedenia z linky číslo 478, z rozvodne 110/22 kV Poprad I. Z tejto linky je napojených sedem trafostaníc určených pre obec Liptovská Teplička.

Obec Liptovská Teplička je plynofikovaná miestnou plynovodnou sieťou o prevádzkovom tlaku PN 300kPa. Zásobovanie zemným plynom je z vysokotlakového plynovodu DN80 PN40, ktorý je vedený na okraji obce a regulačnej stanice plynu RS 1400/2/1-440, ktorá sa nachádza na juhovýchodnej strane obce v blízkosti cintorína.

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú evidované nasledovné kultúrne pamiatky:

Depo rušňové s areálom

- strážny dom, evidovaný pod číslom 10065/3
- železničná stanica, evidovaná pod číslom 10065/4
- ľudový dom, evidovaný pod číslom 10065/2
- rušňové depo, evidované pod číslom 10065/1.

Ide o zachovalé časti Čiernovážskej lesnej železnice, ktorá viedla z Liptovského Hrádku do Liptovskej Tepličky.

Zaujímavosťou obce je tiež údajný európsky unikát - pivničky, ktoré sa nachádzajú medzi obcou a cintorínom, vďaka vápencu, do ktorého sú vyhlbené (hĺbka 2 až 4 m), a stabilnej teplote 2 až 6 stupňov Celzia.

Nenahraditeľný krajinnoekologický a kultúrohistorický význam majú v tomto území tiež zachované historické štruktúry poľnohospodárskej krajiny, ktoré sú

obrazom dlhého, vyvíjajúceho sa vzájomného vzťahu medzi človekom a krajinou. Sú tvorené pásmi oráčiny striedajúcimi sa s lúkami a pasienkami na bývalých poliach, preklenuté medzami, miestami zarastenými šípkami, trnkami a divými čerešňami. Neopakovateľný ráz krajiny vytvára požívanie tradičných spôsobov obhospodarovania, prvky drobnej architektúry, studničky, senníky, tradičné drevenice so šindľovou strechou, zemiakové pivničky, drevené maľované kríže a zachované tradície ľudovej tvorby. Ekologicky ide o vysokodiverzitné štruktúry tvoriace ostrovy bohaté na rastlinné a živočíšne spoločenstvá.

Archeologické náleziská

Stopy osídľovania regiónu siahajú do dávneho praveku. Svedčia o tom vzácne archeologické nálezy na Spiši a Liptove. V dotknutom území nie sú známe archeologické náleziská.

Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V posudzovanom území nie sú v súčasnosti evidované žiadne paleontologické náleziská.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Vplyvy na obyvateľstvo

Pri realizácii a prevádzke navrhovanej zmeny neočakávame priame negatívne vplyvy na obyvateľov. Navrhovaná zmena spočíva vo vybudovaní prístavby a stavebných úpravách jestvujúceho chovného objektu – maštale pre hovädzí dobytok, čím dôjde k zväčšeniu ustajňovacej plochy bez zvýšenia celkovej kapacity chovu. Počas realizácie zámeru budú vykonávané bežné stavebné, výkopové a montážne práce, pri ktorých nie je predpoklad významného nárastu emisií znečisťujúcich látok. Priame negatívne vplyvy stavebnej činnosti – zvýšenie úrovne hluku, emisie znečisťujúcich látok a prachu sa preto najvýznamnejšie prejavia len na pozemkoch v bezprostrednej blízkosti areálu. Samotná stavebná činnosť a z nej vyplývajúce negatívne vplyvy budú mať len dočasný charakter viazaný na dobu výstavby. Najbližšie trvalo obývané domy sa nachádzajú cca 250 m severozápadne od okraja plánovanej výstavby.

V malej miere sa môžu negatívne vplyvy prejavíť v blízkosti komunikácii slúžiacich na prepravu strojov a stavebného materiálu na stavenisko. Preprava bude vykonávaná automobilmi s dieselovými a benzínovými motormi. Z tohto dôvodu možno očakávať po dobu výstavby nepatrné zvýšenie úrovni hluku, prachu a znečisťujúcich látok zo spaľovania nafty a benzínu v blízkosti prepravných trás.

Prevádzka rekonštruovaného chovného objektu nebude významne ovplyvňovať kvalitu jednotlivých zložiek životného prostredia dotknutého územia. Úroveň emisií znečisťujúcich látok najmä NH_3 do ovzdušia sa oproti súčasnemu stavu nezmení z dôvodu zachovania počtu chovaných zvierat na rovnakej úrovni. Zámer bude zdrojom pachových látok ako sú amoniak, sírovodík a široká škála ďalších prchavých látok. Americká hygienická asociácia v priemysle AIHA uvádza čuchový prah amoniaku v rozpätí 0,0266-39,6 mg/m^3 s dráždiacou koncentráciou 72 mg/m^3 . Vzhľadom k priaznivým veterným pomerom územia je možné očakávať, že emisie znečisťujúcich látok z technológie chovu nebudú mať významný negatívny vplyv na celkovú kvalitu ovzdušia dotknutého územia. Predpokladáme tiež, že prevádzkou posudzovaného zámeru nebude dochádzať k prekročovaniu referenčných expozičných limitov, stanovených pre emisie amoniaku, a nie je teda predpoklad nadmerného zaťaženia dotknutého obyvateľstva zápachom.

Realizácia navrhovanej zmeny pozitívne ovplyvní sociálno-ekonomické podmienky územia, tým že sa zlepší konkurencieschopnosť miestneho podniku.

Hodnotenie zdravotných rizík

Počas výstavby navrhovanej zmeny sa v malej miere zhorší hluková situácia a zvýšia emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia v dotknutom území. Na základe poznatkov o pôsobení fyzikálnych a chemických faktorov na zdravie ľudí možno

usudzovať že miera zdravotného rizika pre dotknutých obyvateľov je minimálna. V prípade hluku sa negatívne účinky na obehovú sústavu, centrálnu nervovú sústavu a imunitný systém prejavujú pri dlhodobom pobyte v prostredí, kde úroveň hluku presahuje 65 dB. Táto úroveň môže byť dosiahnutá počas výstavby a to len krátkodobo a v malej vzdialenosti od staveniska.

Pri emisiách znečisťujúcich látok do ovzdušia je hodnotenie zdravotných rizík založené na syntéze dostupných údajov o druhu a stupni nebezpečnosti určitej látky vrátane existujúcich alebo možných rizík. Z hľadiska emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia sú najdôležitejšími látkami, ktorých vplyv na zdravie obyvateľov je potrebné zhodnotiť: amoniak, pachové látky a bioaerosol. Vzhľadom k charakteru navrhovanej zmeny, imisnej situácii v území, poveternostným a klimatickým charakteristikám územia a k dostatočnej vzdialenosti obývaných objektov od chovných objektov nie je predpoklad prekročenia referenčných koncentrácií znečisťujúcich látok resp. ich NOAEL koncentrácií.

Miera ovplyvnenia fyzikálnych a chemických faktorov pôsobiacich na dotknuté obyvateľstvo pri realizácii a prevádzke navrhovanej zmeny bude malá a riziko ohrozenia zdravia obyvateľov zanedbateľné.

Vplyvy na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Rozsah navrhovanej stavebnej činnosti významnejšie neovplyvní existujúci stav horninového prostredia, geodynamických javov či geomorfologických pomerov.

Vplyvy na ovzdušie

Vplyvy na ovzdušie počas výstavby predstavujú najmä zvýšenú prašnosť a emisie znečisťujúcich látok z dopravných a stavebných mechanizmov. Vzhľadom k dočasnému trvaniu stavebnej činnosti a predpokladanému množstvu emisií možno ich vplyv na emisnú a imisnú situáciu územia považovať za malý.

Realizáciou navrhovanej zmeny nedôjde k zvýšeniu kapacity farmy. Množstvo emisií znečisťujúcich látok predovšetkým amoniaku a pachových látok ostane na súčasnej úrovni.

Príspevky k imisnej koncentrácii vybraných znečisťujúcich látok z prevádzky navrhovanej zmeny sú nevýznamné bez významnejšieho ovplyvnenia súčasných imisných charakteristík.

Vplyvy na vodné pomery

Vplyv na povrchové vody

Charakter odpadových vôd a spôsob nakladania s týmito vodami sa počas výstavby ani počas prevádzky nebude oproti súčasnému stavu meniť. Zámer nebude za bežných okolností ovplyvňovať povrchové vody v území. Riziká ovplyvnenia kvality povrchových vôd sú spojené iba so vznikom mimoriadnych situácií ako je splavenie hnoja a hnojovice v prípade mimoriadne silných dažďov.

Vplyv na podzemné vody

Realizácia zámeru nezasahuje do zdrojov pitnej vody, nezmení kvalitatívne ani kvantitatívne parametre vodných zdrojov ani hydrogeologické pomery lokality. Zámer nenaruší retenčnú alebo akumuláciu schopnosť dotknutého územia.

Podzemné vody územia nebudú za bežných okolností počas výstavby ani počas prevádzky ovplyvňované.

Riziká ovplyvnenia kvality podzemných vôd sú spojené iba so vznikom mimoriadnych situácií ako je havarijný únik ropných látok zo stavebných mechanizmov alebo áut.

Vplyvy na pôdu

Vplyvom realizácie zmeny nedôjde k záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu ani k iným vplyvom na túto zložku životného prostredia.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Činnosť bude realizovaná v zastavanom území obce v areáli navrhovateľa. Navrhovaná činnosť nezasahuje do biotopov chránených druhov živočíchov a rastlín, ani do území s určenou osobitnou ochranou. Zmena významne neovplyvní faunu a flóru v blízkosti staveniska.

Vplyv na urbánny komplex a využitie zeme

Posudzovaná zmena priamo a pozitívne ovplyvňuje ekonomický rozvoj obce.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhovateľ:	Poľnohospodárske podielnícke družstvo Liptovská Teplička 566 059 40 Liptovská Teplička
Názov zámeru:	MAŠTAL' PRE HOVÄDZÍ DOBYTOK – PRÍSTAVBA LIPTOVSKÁ TEPLIČKA.
Umiestnenie:	Prešovský kraj. Okres Poprad. Obec Liptovská Teplička. Jestvujúci areál navrhovateľa, parcela KN-C 2008 (zastavané plochy) a 2010/1 (zastavané plochy) k.ú. Liptovská Teplička.

Účel a predpokladané vplyvy:

Navrhovaná zmena spočíva v optimalizácii a modernizácii chovu hovädzieho dobytku a to rekonštrukciou a dostavbou (prístavbou) jestvujúceho kravína na hospodárskom dvore v Liptovskej Tepličke. Realizáciou navrhovanej zmeny sa zväčší doterajšia ležisková plocha objektu maštale pre hovädzí dobytok zo súčasných 403 m² na plochu 992 m² a zároveň dôjde k zväčšeniu plochy krmiska. Celková kapacita chovu sa nezmení. Navrhovanou zmenou sa iba vytvorí priestor pre pohodlné ustajnenie a zabezpečenie welfare chovaných zvierat.

V rámci navrhovanej zmeny bude realizované:

1. Vybudovanie prístavby – rozšírenie kravína – ide o prístavbu k jestvujúcemu objektu. Prístavba je konštrukčne riešená obdobne k hlavnej stavbe. Prístavba o rozmeroch cca 58 x 18,4 m nadväzuje na severozápadnú štítovú stenu a je riešená ako oceľová montovaná hala. Prístavba o rozmeroch cca 56 x 7,5 m nadväzuje na severovýchodnú obvodovú stenu a je riešená z polotrámov kotvených do existujúcich stĺpov. Prístavba bude založená na betónových základových pätkách a základových pásoch.
2. Nové technologické vybavenie kravína – priestor kravína bude priečne rozdelený na krmny stôl, krmisko a ležiská rozdelené zábranami na koterce. Ustajnenie bude voľné v podstielaných kotercoch. Napájanie bude zabezpečené nerezovými napájačkami. Na konci objektu bude zastrešená hnojná koncovka.

Celková kapacita chovu sa po realizácii navrhovanej zmeny nezmení a zostane na úrovni 307,4 VDJ.

Samotná činnosť ani jej zmena nie je významným zdrojom emisií znečisťujúcich látok do prostredia. Areál PD je lokalizovaný v zastavanom území obce Liptovská Teplička.

Počas výstavby možno očakávať dočasné, mierne zvýšenie úrovne hluku, emisií prachu a znečisťujúcich látok z dôvodu vykonávanej stavebnej činnosti a z dôvodu pohybu stavebných strojov a dopravných prostriedkov na stavenisku a v jeho blízkom okolí. Počas výstavby nie je predpoklad významnejšieho ovplyvnenia horninového prostredia, podzemných a povrchových vôd. Počas výstavby očakávame zvýšenú produkciu stavebných odpadov kategórie O a N.

Počas prevádzky nedôjde k nadmernému zvýšeniu zaťaženia lokality emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia, vody alebo pôdy. Úrovne vplyvov na tieto zložky prostredia останú na súčasnej úrovni. Emisie znečisťujúcich látok z technológie chovu neovplyvnia kvalitu ovzdušia takým spôsobom, ktorý by znamenal prekročenie stanovených limitných koncentrácií. Rovnako nie je predpoklad negatívneho ovplyvnenia obyvateľov najbližších trvalo obývaných objektov (cca 250 m SZ) rizikovými faktormi, ako sú emisie škodlivých látok, pachových látok alebo bioaerosolov.

Pozitívne vplyvy sa prejavujú v sociálnom a ekonomickom prostredí dotknutého územia. Zlepší sa konkurencieschopnosť poľnohospodárskeho podniku miestneho významu.

VI. PRÍLOHY

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona – navrhovaná činnosť nebola posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
2. Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe – *vid'. obr.1*
3. Výpis z katastra nehnuteľností.
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti – Projekt stavby.

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

V Poprade 04.12.2015

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

Ing. Jaroslav Cehula
EKOS – Ekologické služby
Karpatská 3314/7, 058 01 Poprad

.....
podpis

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....
podpis